

XXV. évf. 4. szám 2024. április 17.

Megjelenik kéthetente

Május 1. nyitvatartás

Április 29-én, hétfőn

14:00 - 23:00 óráig lesz nyitva a piac.

Április 30-án, kedden zárva lesz.

Május 1-én a szerdai nyitvatartás szerint

14:00 órától 24:00 óráig

nyitva tartunk.

Május havi helybiztosítás

Az ünnepi nyitvatartás miatt az általában jellemző dátumhoz képest a következő kötési időszak jóval előbbi naptári nappal kezdődik, április 23-tól 29-ig tart, a szokott naptári napokon, 18:00 - 23:30 óráig. Amennyiben akad olyan termelő, aki ez idáig nem biztosítja május hónapra a helyét, annak április 30-án a délelőtti órákban még lehetősége van a helyiséggazdálkodáson rendezni, mivel munkatársainknak munkanap van.

A szezonkezdők számára jelezzük, hogy a www.nagybani.hu honlapunkon kihelyezett és az egész évet átfogó nyitvatartási táblázatban figyelemmel kísérhető a piac ünnepnapos zárva tartása és a helykötési időpontok.

Korai nyár

Az utóbbi években az időjárás egyre hektikusabb. Míg korábbi lapszámunkban fagyveszélyről szólt a beszámoló, ami akkor úgy tűnt, hogy nem jár majd következményekkel, most újból fagyveszély fenyegeti a gyümölcsösöket. Közben az időjárás szeszélye úgy „intézte”, hogy a gyümölcs és a primőr szezonkezdése kb. két héttel előbb köszöntött be. A korai piacra kerülés viszont annyiban okozhat rendellenességet, hogy a fajtasorrendet felborítja, előbb árubőséget okozhat, az árakat mérsékelheti. Később fordulhat a kocka és átmenetileg kínálati hiány alakulhat ki.

Szamócaszezon

A hazai gyümölcskínálatban a szamóca az első, ami - a fentiek szerint ugyancsak - korábban debütált, mint arra számítani lehet. Siker-

termék is lehetne, főleg, hogy március első napjaiban már árusították, de ennél összetettebb a piaci kereslet-kínálati helyzet.

A szamóca legkorábbi tételeit melegházakban, tetemes ráfordítással nevelik. Kezdő kilónkénti ára öt-hatezer Ft volt. Termesztési költsége indokolja a magas árat. Ezt a kultúrát időrendben a meleg, majd a hidegfóliás módszer gyümölcse követi. A szabadföldi szamóca kerül a sor végére. Az időjárás ebben is okoz anomáliát. A szabadföldi szamóca is előbb érik és utoléri a primőr árut.

A nemesítési kultúrának köszönhetően telepítéskor az eperfajták arzenáljából lehet különféle nevű, típusú, tulajdonságú alanyokat választani, amelyek egymást követ(het)ik az érési sorrendben, ha nem jön közbe semmi. Manapság kevésbé érzékeny, úgymond pultképesebb áru a szamóca is. Jól alkalmazkodik a szedés, csomagolás, szállítás viszontagságaihoz, akár egy hétig is frissen tartható. Nyirkos időben viszont gyorsan romló áru a nemesebb fajta is.

A nagybanis szamócások jól felszereltek a legkorszerűbb termesztési technológiákkal is. Így a hazai eper március elején már piacképes. Meg kell tehát cáfolnunk azt a híresztelést, amely megkérdőjelezi a magyar portéka hitelességét, a hazai termelők önérzetét sértve importárúnak véli. Elég tél végén a D-szektor meglátogatnia csodaszép hazai szamócát látni, vagy akár venni.

Szamóca, vagy eper tudományosan

A földieper és a szamóca elnevezés a köznyelvben ugyanarra a gyümölcsre utal. Sokak szerint a szamóca az erdőben termő vadszamóca, míg a nemesített gyümölcsöt földiepernek nevezik. Valójában azonban az eperfa apró termése az eper. A nemesített szamóca (földieper) a földhöz közeli bokrokban terem.

Érdekességként, nemcsak az elnevezése körül vannak véleménykülönbségek, de az is vitatott, hogy a szamóca a bogycsok közé sorolható-e?

PIACI HÍREK

Botanikai értelemben a szamóca, vagy földieper termése nem bogyó, termése ugyanis az apró magvak, melyek a termőlevelek megvastagodott „vacok” húsában bújnak meg az eperszemek felszínén. Ez nem számít bogyónak.

További kérdés, hogy zöldség-e, vagy gyümölcs a szamóca? A szaporodás és a növény terjeszkedése - indáinak szétterülő, a földhöz közeli nevelése - miatt, továbbá lágyszára révén zöldségnek számít. Mint, ahogy a paradicsom gyümölcs és a dinnye zöldség. De mit sem von le egyik növény értékéből sem, ha a fogyasztó számára a szamóca édes, zamatos bogyós, a paradicsom ízletes zöldség és a dinnye gyümölcs.

Hulladék

A nagybani piacon a hulladékkezelésnek szigorú előírásai vannak. A bérlő nagykereskedőknek óhatatlanul is kisebb-nagyobb mennyiségben romlott, eladhatatlan zöldség-gyümölcsáru marad a nyakukon, amit le kell selejtezni és a hulladékudvarban előírás szerint dokumentálva megsemmisíttetni. Költségvonzatát maga a nagykereskedő viseli. A piac területén a naponta keletkező tetemes kommunális hulladék és szemét eltakarítása, szelektív kezelése és elszállítása viszont a nagybani költségvetésére jelent óriási terhet, mivel 2023-ban jelentős mértékben emelkedett a hulladékszállítás díja.

Alkalmanként ezeken a hasábokon is felhívjuk arra a figyelmet - amit a házirend is tilt -, hogy a piacon kívülről behozott szemét, vagy hulladék - ideértve az áru közvetlen beszerzését követően a csomagolóanyag hátra hagyását is - szankciót von maga után. Akik tilosban járnak, illegális hulladékot raknak le, helyeznek el a szemetes konténerekben, azok tettenérés esetén hulladékkezelési díjat kötelesek fizetni.

Extreme Day

A nagybani piac ismét otthont ad a különleges eseménynek, ami 2023-ban nagy sikerrel zárult. **A Budapest Extreme Day** az idén június 15-én kerül megrendezésre. Minden bizonnyal hasonlóan érdekes eseménnyel (bemutatókkal, versenyekkel, előadásokkal) várja a rendezvényre látogatókat. A gyermekek pedig a külön nekik

szervezett programok élményével lehetnek gazdagabbak. (A programról következő lapszámunkban osztunk meg részleteket.)

Vidékfejlesztési pályázatok

A termelőknek érdemes a mezőgazdasági pályázatokat, azok feltételeit figyelni. A Google keresőjébe „vidékfejlesztési pályázatok” címet írva találtunk rá egy pályázat figyelő, pályázatíró, tanácsadó cég honlapjára, azon pedig a mezőgazdasági pályázatok 2024. évi menetrendjére. Az év hátralévő hónapjaiból néhány pályázati lehetőséget kiemeltünk.

Június hónapban „Fiatal mezőgazdasági termelők elindulásának és beruházásainak támogatása”, vagy „Mezőgazdasági kisüzemek beruházási támogatása.”

November hónapban „A kistélepülések digitális átállásának támogatása.”

December hónapban „Működő minőségrendszerhez történő csatlakozás támogatása” vagy „Kertészeti üzemek technológiai fejlesztésének támogatása.”

Másodos áru

A másodos áru piaci szleng a minőségileg kifogásolható, nem friss áru jellemzésére. Az azonban nem teljesen egyértelmű, hogy eredetileg másodos áruként kerül-e a kínálatba, vagy korábbról megmaradt, esetleg több alkalommal visszahozott terményről van-e szó?

Tapasztaltunk az, hogy minden árunak megvan a maga vevője. Szinte minden termék eladható. A leghamarabb viszont a minőségi, mutatós, mondhatni extra áru talál gazdára. A termék adja el saját magát, mert olykor az aránytalanul magas kínálati ár sem szempont.

A keresleti sorban az átlagos, de egészséges piacképes friss áru következik. A másodos áru, minőségben, esetleg méreteiben, súlyában stb. marad alul. Az értékesítés reményében, - még ha kisebb tételekben is -, de a többi áruval együtt felhozatalra kerül. Pedig sokszor a piaci nap végére sem sikerül túladni rajta. Ezért nem is érdemes másodos, maradék áruval foglalkozni, esetleg a termelő presztízsét is ronthatja.